

Maano Saareväli
Advokaadibüroo Sirk & Saareväli

Teie 16.12.2025

Meie .05.2026 nr 1-1/15-612/29

**Ettepanek looduskaitseaduse § 38
muutmise seaduse eelnõu (612 SE)
täiendamiseks**

Austatud vandeadvokaat

Tegite ettepaneku looduskaitseaduse (LKS) § 38 muutmise seaduse eelnõu (612 SE) täiendamiseks ranna ja kalda ehituskeeluvööndisse väikevormide ehitamise lubatavust sätestavate eranditega ja/või väikevormide ehituskeeluvööndisse ehitamist või rajamist võimaldava menetluse lihtsustamisega, eesmärgiga vähendada maaomanikule omandipõhiõiguse riivet ja bürokraatiat ning üldist halduskoormust. Täpsemalt sõnastasite oma ettepaneku kehtestada LKS §-s 38 järgmine täiendav ranna või kalda ehituskeeluvööndis ehitamise erand:

(6)² Väikevorme tohib rannale ja kaldale rajada Keskkonnaameti nõusolekul, kui see ei ole vastuolus ranna ja kalda kaitse eesmärkidega.

Riigikogu Keskkonnakomisjonis on ettevalmistatud ehituskeeluvööndi erandeid käsitlevad muudatusettepanekud looduskaitseaduse, jahiseaduse ja riigivaraseaduse muutmise seaduse (612 SE) eelnõule. Muudatused sisaldavad muuhulgas LKS § 38 lõike 4 muutmist ja täiendamist. Kui muudatusettepanekud leiavad Riigikogus heakskiidu, siis saab edaspidi juba hoonestatud kinnistu õuemaale (ilma nõusolekuta) väljaspool veekaitsevööndit püstitada rajatisi, mis on ehitusseadustiku alusel vabastatud ehitusteatisest ja ehitusloa kohustuslikkusest. Eelduseks on, et kinnistu on hoonestatud. Kuna hoonestatud kinnistul on juba inimõju rannale ja kaldale, siis nendele kinnistutele keskkonnale väiksema mõjuga rajatiste püstitamise lubamine ei suurenda olulisel määral mõju rannale ja kaldale. Erandi rakendamine eeldab, et kinnisasja omanik väldib ranna või kalda kaitse eesmärkide kahjustamist. Kinnisasja omanikul on hoolekohustus (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 14) ja keskkonnaohu vältimiseks teadmiste omandamise kohustus (KeÜS § 15).

Ettevalmistatud muudatused sisaldavad ka LKS § 38 lõike 5 muutmist ja täiendamist – tervikuna ümber sõnastamist. Kui muudatusettepanekud saavad Riigikogus heakskiidu, siis edaspidi kaotatakse LKS-ist tulenev planeeringunõue lõikes 5 nimetatud ehitiste puhul ja asendatakse see Keskkonnaameti (KeA) või kohaliku omavalitsuse (KOV) nõusolekuga. Muudatuse kohaselt saab edaspidi väljaspool linna kui asustusüksust, alevit ja alevikku KeA nõusolekul ja linnas kui asustusüksuses, alevis ja alevikus KOV nõusolekul lubada püstitada erinevaid ehitisi. Tegemist on ennekõike menetluse lihtsustamisega, mis ei tähenda, et lubada

tohiks ehitada ehitisi, millel on oluline mõju ranna ja kalda kaitse eesmärkidele. Lisatud sätete alusel võib vastavalt KeA või KOV nõusolekul ehitada avalikult kasutatavat teed või punkti 14 alusel muud teed ehituskeeluvööndisse, kui selle rajamine ei ole võimalik või otstarbekas väljaspool ehituskeeluvöõndit. Nimetatud lõiget on täiendatud mh punktiga, mis sisaldab rajatiste osas avatud loetelu ehk et lihtsama menetlusega saab kaaluda igasuguse rajatise ehituskeeluvöõndisse lubamist. Lisaks on erandeid täiendatud näiteks punktiga, et vastavalt KeA või KOV nõusolekul võib hajaasustuses olemasoleva elamu õuemaal olevast õiguslikul alusel ehitatud hoonest veekogu suunas ehituskeeluvöõndisse ehitada uut ehitist või olemasoleva ehitise laiendust, mis ei jää veeseaduse kohasesse veekaitsevöõndisse. Samal kaugusel või maismaa suunas ei ole muudatuste kohaselt LKSi järgi nõusolek vajalik.

Seega saab kokkuvõttes öelda, et Teie ettepanekuga on arvestatud osaliselt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Yoko Alender
esimees